

Поаѓајќи од заложбите за владеење на правото, обезбедување на одржлив економски и општествен развој, поттикнување на јавната доверба во локалните власти, целосно и непречено остварување на правата и слободите на граѓаните како и поттикнување на нивното учество во носењето одлуки на локално ниво, единицата на локалната самоуправа ја усвојува следната:

ПОЛИТИКА НА ИНТЕГРИТЕТ

I Цел и опфат на Политиката на интегритет

Целта на оваа политика е да промовира интегритет на политичко и на административно ниво, како основа за поттикнување на етичко однесување, отпорност кон корупција, создавање на услови за општествен развој, учество на граѓаните во одлучувањето за локалните потреби и интереси и поголема доверба на граѓаните во ЕЛС.

Политиката на интегритет ги опфаќа органите на Единицата на локалната самоуправа (членките и членовите на Советот и Градоначалникот/Градоначалничката) и сите вработени во општинската администрација.

Во Единицата на локалната самоуправа не се толерира коруптивно однесување!

Корупцијата претставува сериозна закана за владеењето на правото, демократијата, човековите права и слободи, еднаквоста и социјалната правда, која го поткопува развојот и ја загрозува стабилноста на демократските институции, како и моралните основи на општеството.

Во Единицата на локалната самоуправа не се толерира која било друга форма на неетичко, казниво или друго незаконито однесување.

Единицата на локалната самоуправа се стреми кон развој на силна организациска структура и кохерентен систем за управување со интегритет.

Притоа, под поимот „интегритет“ се подразбира законито, професионално, независно, непристрасно, етичко, одговорно, транспарентно и отчетно вршење на работи со кои службените лица го чуваат својот углед и угледот на единицата на локалната самоуправа, ги елиминираат ризиците и ги отстрануваат сомневањата од настанување

и развој на корупција и со тоа обезбедуваат доверба на граѓаните во вршењето на јавните функции и во работата на јавните институции на локално ниво.

Под поимот „корупција“ се подразбира злоупотреба на функцијата, јавното овластување, службената должност или положба за остварување на корист, директно или преку посредник, за себе или за друг.

II Компоненти на Политиката на интегритет

1. Јавен интерес и спречување на корупцијата и судирот на интереси
2. Професионално и етичко работење
3. Заштитено пријавување
4. Управување со човечки ресурси
5. Ефикасно економично и ефективно работење
6. Транспарентност, отчетност и партиципативност
7. Управување со квалитет
8. Еднакви можности на жените и мажите

Јавен интерес и спречување на корупцијата и судирот на интереси

Во извршувањето на своите овластувања и должности, градоначалникот, членовите на Советот и сите вработени во општинската администрација ги почитуваат начелата на законитост, еднаквост и јавност, етичките норми и професионалните стандарди, без дискриминација или повластување на кој било и со целосно почитување на јавниот интерес.

Притоа, внимаваат да не се ставаат во состојба на судир на интереси и при извршувањето на јавните овластувања и должности не смеат да се раководат од лични, семејни, верски, партиски и етнички интереси, ниту од притисоци и ветувања од претпоставениот или од друго лице.

Каков било фактички, потенцијален или видлив, судир на интерес задолжително се пријавува кај лицето за интегритет, согласно насоките за спречување на судир на интереси.

Службените лица не примаат подароци, привилегии или погодности. Исклучоците од оваа забрана се утврдени со закон. Подароците, без разлика дали се примени или одбиени, а кои не било можно да се вратат, како и без разлика на нивната вредност, задолжително се евидентираат, а копија од листата од евиденцијата за примените подароци се доставува до Државната комисија за спречување на корупцијата, согласно закон.

Професионално и етичко работење

Секој е должен во вршењето на функцијата, јавното овластување и службената должност да постапува совесно, стручно, одговорно, чесно, ефикасно и непристрасно.

Вработените во општинската администрација се придржуваат до Кодексот за административни службеници.

Градоначалникот/Градоначалничката и членките и членовите на Советот задолжително се придржуваат до највисоките етички стандарди, во согласност со закон и Етичкиот кодекс на локалните функционери, со цел заштита на јавниот интерес, чест и углед на јавната функција.

Етичките стандарди се применуваат во односите со колешките и колегите, со претпоставените и со странките, на работното место, но и во приватниот живот и во односите со јавноста.

Заштитено пријавување

Укажувачите се колешки, колеги, граѓанки и граѓани за пример кои имаат исклучително важна улога за заштита на јавниот интерес, интегритетот и угледот на ЕЛС.

Единицата на локалната самоуправа обезбедува услови за заштитено внатрешно пријавување на разумни сомневања и сознанија дека е извршено, се извршува или е веројатно дека ќе се изврши казниво или друго незаконито или недозволиво постапување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес.

Единицата на локалната самоуправа ги охрабрува сите вработени, кандидатки и кандидати за вработување, волонтерки и волонтери, лица кои биле ангажирани за некоја работа, лица кои се или биле во деловен или друг однос со институцијата, како и лица кои користат или користеле услуги во институцијата, своите сознанија или сомнежи за казниво, неетичко или друго незаконито или недозволиво постапување во Единицата на локалната самоуправа да ги пријават кај овластеното лице за прием на пријави од укажувачи.

Единицата на локалната самоуправа постапува по пријавите согласно Правилникот за заштитено внатрешно пријавување во институциите во јавниот сектор (да се наведе правилникот/процедурата на единицата на локалната самоуправа доколку е усвоен). Притоа, општинската администрација е должна да ги информира потенцијалните укажувачи за процедурата за заштитено пријавување, законските одредби за заштите на укажувачи и за можноста за вршење заштитено пријавување до Државната комисија за спречување на корупцијата, Министерството за внатрешни работи, надлежното јавно обвинителство или Народниот правобранител.

Градоначалникот/градоначалничката и раководните структури преземаат мерки со кои се гарантираат доверливоста и заштитата на укажувачите.

Управување со човечки ресурси

Интегритетот се промовира како дел од управувањето со човечки ресурси во единицата на локалната самоуправа. Позитивните примери на личен и професионален интегритет постојано се промовираат и наградуваат.

Раководните лица применуваат етичко лидерство, а идентификувањето и адресирањето на ризиците е дел од нивните работни задачи. Единицата на локалната самоуправа промовира отворена организациска култура каде слободно се дискутира за проблеми, етички дилеми, недостатоци и се обезбедуваат совети и насоки за нивно разрешување.

Ефикасно, економично и ефективно работење

Единицата на локалната самоуправа се стреми кон рационално искористување на локалните ресурси, грижа за имотот и ресурсите и заштита и унапредување на животната средина. Буџетот на единицата на локалната самоуправа се носи и спроведува преку транспарентен и партиципативен процес во сите фази од буџетскиот циклус, со примена на буџетирање засновано на приоритети и родово одговорно буџетирање.

Единицата на локалната самоуправа спроведува систем на јавни набавки со кој се подигнува квалитетот и обемот на услугите кои ги испорачува до граѓаните, како и довербата на бизнис заедницата кон единицата на локалната самоуправа и нејзината администрација, во согласност со позитивните законски прописи.

Транспарентност, отчетност и партиципативност

Единицата на локалната самоуправа се залага за транспарентно работење и редовно и навремено ја информира јавноста за својата работа преку својата интернет страница, општинскиот весник, прес конференции, соопштенија и други алатки.

Единицата на локалната самоуправа обезбедува брз и лесен пристап до информациите од јавен карактер. Распожливите информации проактивно се објавуваат на интернет страницата и редовно се ажурираат, во согласност со одредбите од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер.

Одлуките се носат преку отворени и инклузивни процеси на консултација на засегнатите страни и подлежат на механизмите на надзор и контрола.

При промовирање на културата на интегритет, Единицата на локалната самоуправа соработува со граѓанските организации, бизнис заедницата и другите засегнати страни.

Управување со квалитет

Подобрување на услугите што им се нудат на граѓаните е врвен приоритет. Единицата на локалната самоуправа воспоставува систем на работење преку кој постојано се унапредува работењето и процесите, се намалуваат ризиците и трошоците, а се подобрува мотивираноста на вработените и се следат вкупните резултати од работењето.

Унапредувањето на испораката и подобрувањето на квалитетот на локалните услуги се врши преку одговорно планирање, управување и реализација на процесите и промовирање на култура на извонредност на јавната администрација, согласно меѓународниот стандард ИСО 9001, Заедничката рамка за процена – ЦАФ и други стандарди за квалитет во јавниот сектор.

Еднакви можности на жените и мажите

Единицата на локалната самоуправа се стреми кон унапредување на родовата рамноправност во Советот и во општинската администрација и ја препознава важноста од доследно спроведување на обврските и одговорностите од Законот за еднакви можности на жените и мажите.

Политиките кои ги спроведува единицата на локалната самоуправа се родово сензитивни и настојуваат да обезбедат подеднаква видливост, еманципирање, одговорност и учество и на жените и на мажите во сите сфери од општествениот живот. Единицата на локалната самоуправа не толерира никаква директна и индиректна дискриминација врз основа на пол, ниту било каков облик на вербално, невербално или физичко сексуално или друг друг вид на вознемирување.

IV Спроведување, следење и известување

Управување со ризици од корупција

Единицата на локалната самоуправа воспоставува ефикасен систем на внатрешни контроли и ревизија согласно принципите на јавната внатрешна финансиска контрола. Управувањето со ризиците од корупција е важен дел од системското управување со ризици во рамките на тој систем.

Градоначалникот/градоначалничката и раководните структури на единицата на локалната самоуправа се одговорни за процена и отстранување на ризиците кои придонесуваат за појава на корупција, проневера, измама, судир на интереси,

користење влијанија и врски заради добивање повластен третман или било која друга форма на незаконско или неетичко однесување.

Раководителот на единицата за внатрешна ревизија го/ја советува градоначалникот/градоначалничката и сите раководни лица во единицата на локалната самоуправа за управувањето со ризик.

Спроведување на Политиката на интегритет

Грижата за спроведување на Политиката на интегритет во Единицата на локалната самоуправа е индивидуална и колективна.

Градоначалникот и раководните структури се одговорни за воспоставување и спроведување на системот на интегритет, како и за нивна промоција преку своето лично однесување и со преземање мерки за колективна прифатеност на политиката на интегритет и придржување кон истата од страна на членовите во Советот и општинската администрација.

Градоначалникот, членовите на Советот и сите вработени во општинската администрација се должни да го пријават секое казниво дело поврзано со корупција, како и секоја повреда на одредбите од Закон за спречување на корупцијата и судирот на интереси, за кои дознало во вршењето на својата должност, како и наводи или сомнежи за незаконско однесување или повреди на кодексот. Исто така, тие се должни да пријават и доколку од нив се побара да постапат спротивно на Уставот, закон, кодекс или друг пропис.

За повреди на стандардите за интегритет се поведуваат дисциплински, прекршочни или кривични постапки за утврдување одговорност во согласност со закон.

Следење и известување

Единицата на локалната самоуправа редовно и навремено ја информира јавноста за случаите на повреда на етиката и интегритетот, преземените мерки и резултати, следејќи ги принципите на фер и соодветно постапување и заштита на приватноста и доверливоста.

Градоначалникот определува лице за интегритет лице за интегритет кое дава совети и насоки во областа на етиката и интегритетот.

Единицата за локална самоуправа соработува со Државната комисија за спречување на корупцијата и други институции вклучени во превенција и борба против корупцијата.